

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ

ВІДОКРЕМЛЕНИЙ СТРУКТУРНИЙ ПІДРОЗДІЛ
«ЛУБЕНСЬКИЙ ФІНАНСОВО-ЕКОНОМІЧНИЙ ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ
ПОЛТАВСЬКОГО ДЕРЖАВНОГО АГРАРНОГО УНІВЕРСИТЕТУ»

Циклова комісія загальноосвітніх та гуманітарно-соціальних дисциплін

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ ПРАВознавство

освітньо-професійна програма *Фінанси, банківська справа та страхування*
спеціальність *072 Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок*

галузь знань *07 Управління та адміністрування*

освітньо-професійний ступінь *фаховий молодший бакалавр*

циклова комісія *загальноосвітніх та гуманітарно-соціальних дисциплін*

Розробник:

Наталія ШАРАПОВА, викладач історії та правознавства

Керівник освітньо-професійної програми *Фінанси, банківська справа та страхування*:

Тетяна КОЧЕРГА, викладач фахових дисциплін циклової комісії обліково-фінансових дисциплін, спеціаліст вищої кваліфікаційної категорії, викладач-методист

Лубни 2025 р.

2. Опис навчальної дисципліни та інформація про розробника

Назва навчальної дисципліни	Правознавство
Назва структурного підрозділу	Циклова комісія загальноосвітніх та гуманітарно-соціальних дисциплін
Контактні дані розробників, які залучені до викладання	Викладач: Наталія ШАРАПОВА Контакти: кабінет загальноосвітніх та гуманітарно-соціальних дисциплін, email: nataliysharapova7@gmail.com тел.: +380505791678
Ступінь фахової передвищої освіти	фаховий молодший бакалавр
Спеціальність	072 Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок
Передумови для навчання	Досягнення здобувачами освіти обов'язкових результатів навчання і компетентностей здобувача повної загальної середньої освіти з предмету «Громадянська освіта» та навчального курсу «Історія: Україна і світ»

3. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета вивчення дисципліни «Правознавство» здобувачами освіти: формування в здобувачів освіти системних уявлень про державу та право як основних засобів упорядкування суспільних відносин та вміння використовувати їх у практичному житті, правової компетентності студентської молоді, що забезпечує її здатність відповідально реалізовувати свої права та обов'язки в конкретній ситуації, налагоджувати соціальне партнерство в розв'язанні суспільних проблем. Виховання в студентів поваги до людської гідності, дотримання прав людини, демократичних цінностей, верховенства права, справедливості, рівноправ'я. Розвиток правової та соціальної грамотності, толерантності, комунікабельності, здатності до активної участі в житті суспільства та сприяння професійному визначенню випускників у майбутньому.

Завдання вивчення дисципліни «Правознавство»:

- сприяти опануванню здобувачами освіти поняттєвим апаратом, загальнотеоретичною основою для розуміння сутності сучасної держави і права, особливостей їх виникнення, функціонування й розвитку, ролі та функцій в організації суспільних відносин;
- поглибити знання здобувачів освіти про соціальні норми, верховенство права, державний устрій України;

- сформуванати системне уявлення здобувачів освіти про права та свободи людини і громадянина та механізми захисту прав і свобод;
- сформуванати позитивне ставлення до дотримання правових норм, ініціативності в реалізації своїх прав;
- сприяти усвідомленню здобувачами освіти тісного зв'язку між правовими знаннями й суспільними відносинами, розумінню системи загальнолюдських принципів і цінностей, відображених у Конституції та законах України, правової системи в цілому;
- виробити в здобувачів освіти уміння аналізувати суспільно-політичні події, правові явища і процеси;
- розвинути вміння здобувачів освіти користуватися правовими актами, правничою літературою, Інтернет джерелами;
- сформуванати в здобувачів освіти уміння застосовувати норми права в конкретних життєвих ситуаціях.

4. Результати навчання (компетентності випускника)

Компетентності:

Загальні компетентності (ЗК):

ЗК 1. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ЗК 3. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК 5. Знання і розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК 8. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

Спеціальні компетентності (СК):

СК 2. Здатність здійснювати професійну діяльність, згідно з вимогами законодавства.

Програмні результати навчання:

РН 1. Знати свої права як члена суспільства, розуміти цінності громадянського суспільства, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина України.

РН 3. Знати економічні категорії, закони, причинно-наслідкові та функціональні зв'язки, що існують між фінансовими процесами та економічними явищами.

РН 5. Дотримуватися вимог законодавства для забезпечення правомірності професійних рішень.

РН 15. Демонструвати навички самостійної роботи та роботи в команді, гнучкого мислення, відкритості до нових знань.

5. Структура (тематичний план) навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин					
	денна форма					
	усього	у тому числі				
л		п	лаб.	сем.	с.р.	
1	2	3	4	5	6	7
Модуль 1						
Основи теорії держави і права						
Тема 1. Держава	8	4			2	2
Тема 2. Право	8	4			2	2
Тема 3. Конституційне право України	16	8	4			4
Разом за модулем 1	32	16	4		4	8
Модуль 2						
Основи публічного права України						
Тема 4. Адміністративне право України	6	2	2			2
Тема 5. Фінансове право України	4	2				2
Тема 6. Кримінальне право України	10	4	2			4
Разом за модулем 2	20	8	4			8
Модуль 3						
Основи приватного права в Україні						
Тема 7. Цивільне право України	10	6			2	2
Тема 8. Господарське право України	6	2	2			2
Тема 9. Трудове право України	8	4			2	2
Тема 10. Сімейне право України	6	2				4
Тема 11. Земельне право України	8	2	2			4
Разом за модулем 3	38	16	4		4	14
Всього	90	40	12		8	30

6. Трудомісткість:

Загальна кількість годин: 90 год (3 кредити ЄКТС)

Кількість модулів: 3

Форма семестрового контролю: залік

7. Оцінювання результатів навчання

Оцінка за 4 – бальною шкалою	Критерії оцінювання
5 (відмінно)	<p>Здобувач освіти ґрунтовно викладає правові питання, висловлює власну позицію й переконливо її аргументує; досконало знає свої права, як члена суспільства, цінності громадянського суспільства, обґрунтовує суть верховенства права, поняття прав і свобод людини та громадянина України; усвідомлює необхідність дотримуватися вимог законодавства для забезпечення правомірності професійних рішень; самостійно знаходить, оцінює та використовує джерела юридичної інформації, зокрема наочні, уміє узагальнити вивчений матеріал, використовує набуті знання й уміння у практичній навчальній діяльності, демонструючи навички самостійної роботи та роботи в команді, гнучкого мислення, відкритості до нових знань (участь у дискусіях, засіданнях «круглих столів» тощо); самостійно вирішує тестові завдання вищого рівня складності та певні правові ситуації; може самостійно вирішувати юридичні задачі, застосовуючи правові знання; самостійно складати таблиці, структурно-логічні схеми з правових питань, аналізувати правові ситуації.</p>
4 (добре)	<p>Здобувач освіти оперує вивченим матеріалом на рівні теми, може самостійно його відтворювати, аналізувати положення нормативно-правових актів, підтверджувати одним-двома аргументами висловлене ним судження про правове явище; на достатньому рівні знає свої права, як члена суспільства, цінності громадянського суспільства, усвідомлює суть верховенства права, поняття прав і свобод людини та громадянина України; може співставляти, узагальнювати інформацію за допомогою викладача; складати прості таблиці, схеми, самостійно розв'язувати юридичні задачі середнього рівня складності.</p>
3(задовільно)	<p>Здобувач освіти відтворює частину навчального матеріалу теми, у цілому правильно використовує окремі юридичні терміни, аналізує прості юридичні ситуації, розв'язує тестові завдання першого рівня; визначає одну-дві окремі ознаки правових понять; має уявлення про свої права, як члена суспільства, цінності громадянського суспільства; з допомогою</p>

	викладача може пояснити поняття прав і свобод людини та громадянина України; може користуватися за допомогою викладача окремими положеннями нормативних актів.
2 (незадовільно)	Здобувач освіти одним простим реченням передає зміст частини теми, знаходить відповідь на закрите запитання в тексті підручника. В загальних рисах відтворює один-два юридичні терміни окремої теми. Вибирає правильний варіант відповіді із двох запропонованих. Відчуває труднощі при здійсненні аналізу категорій, законів, причинно-наслідкових зв'язків, що існують у правовому суспільстві.

8. Політика курсу навчальної дисципліни

8.1. Політика щодо академічної доброчесності

Політику щодо академічної доброчесності регламентує Положення про академічну доброчесність у Відокремленому структурному підрозділі «Лубенський фінансово-економічний фаховий коледж Полтавського державного аграрного університету».

Дотримання принципу академічної доброчесності здобувачами фахової передвищої освіти при опануванні навчальної дисципліни передбачає: самостійне виконання завдань поточного, модульного та підсумкового контролю; добросовісна та коректна робота із джерелами інформації, посилення на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень; дотримання норм законодавства про авторське право та суміжні права.

8.2. Комунікаційна політика

Здобувачі фахової передвищої освіти повинні мати електронну пошту та на випадок проведення занять у дистанційному режимі обліковий запис в спеціалізованому хмарному середовищі.

Дистанційна комунікація учасників освітнього процесу може здійснюватися через засоби комунікації: електронну пошту, месенджери, чати, відеоконференції тощо.

8.3. Політика щодо відвідування занять

Здобувачі фахової передвищої освіти зобов'язані відвідувати всі види навчальних занять, що передбачені навчальним планом, відповідно до розкладу занять.

Про відсутність на занятті та причини відсутності здобувач фахової передвищої освіти має повідомити викладача особисто або через старосту групи. При не явці на заняття через поважні причини, не пізніше трьох днів після виходу на заняття подати підтвердуючі документи куратору групи.

Кожне пропущене без поважної причини заняття відпрацьовується здобувачем фахової передвищої освіти на оцінку у формі усної співбесіди, письмової роботи тощо. Пропущена тема вивчається студентом самостійно.

8.4. Політика щодо перескладання

Перездача модульних оцінок на підвищення не дозволяється (за винятком незадовільних оцінок).

Здобувач фахової передвищої освіти, який одержав незадовільну семестрову оцінку, може ліквідувати академічну заборгованість за погодженням із завідувачем відділення до початку наступного за сесією семестру згідно з розкладом ліквідації заборгованості в терміни, визначені заступником директора з навчальної роботи.

При ліквідації академічної заборгованості допускається перескладання заліку не більше двох разів: перший раз викладачу, другий – комісії, до складу якої входить заступник директора з навчальної роботи, голова циклової комісії (за якою закріплена дана дисципліна) та викладач.

9. Рекомендовані джерела інформації

Базові

1. Основи правознавства: навч. посіб. для здобувачів освіти неюрид. за заг. ред. д.ю.н., проф. М. М. Яцишина. 3-тє вид., зі змінами та доповн. Луцьк : Вежа-Друк, 2023. 196 с.
2. Правознавство: навчальний посібник / за заг. ред. С.В. Петкова. Дніпро: Університет імені Альфреда Нобеля, 2020. 360 с.
3. Правознавство: навч. посібник для здобувачів вищої освіти неюридичних спеціальностей / кол. авт.; за заг. ред. к.ю.н., доц. Т.М. Лежневої. Дніпро: ВНПЗ «Дніпровський гуманітарний університет», 2021. 204 с.
4. Правознавство : навч. посіб. / М. М. Пендюра, О. Я. Лапка, А. Л. Калінюк та ін. К. : 7БЦ, 2022. 548 с.

Додаткові

1. Адміністративне право України. Повний курс: підручник / за ред. В. Галуцька, О. Правоторової. Херсон: ОЛДІ-ПЛЮС, 2021. 656 с.
2. Господарське право: особлива частина (правове регулювання господарських відносин в окремих галузях економіки): навчальний посібник / д-р юрид. наук, проф. Б. В. Деревянко; МВС України, Донецький державний університет внутрішніх справ. Одеса: Видавничий дім «Гельветика», 2021. 314 с.
3. Конституційне право: підручник / за загальною редакцією М.І. Козюбри. К.: Ваіте, 2021. 528 с.
4. Загальна теорія права. Нормативний курс: підручник для студентів юристів / Кол. авт.; за ред. доктора юрид. наук, проф. С.В. Бобровник. Київ: Юрінком Інтер, 2023, 596 с.
5. Міжнародний захист прав людини: навчальний посібник / кол. авторів; за ред. О. Б. Онишко. Львів: Львівський державний університет внутрішніх справ, 2022. 540 с.

6. Музика-Стефанчук О.А., Якимчук Н.Я. Сучасне фінансове право. Право публічних фінансів: підручник. Київ: АртЕк, 2024. 656 с.
7. Кримінальне право України (Загальна частина): підручник; за заг. ред. доктора юридичних наук, професора В. В. Сухоноса. Суми: Університетська книга, 2024. 476 с.
8. Теорія держави і права в схемах та таблицях: навчальний посібник. за заг. ред. Л. Р. Наливайко. К.: «Хай-Тек Прес», 2020. 296 с.
9. Трудове право України: підручник (за ред. проф. О. М. Ярошенко). Харків: Вид-во 2022. 376 с.
10. Фінансове право України: навчальний посібник / М. В. Ковалів, С. С. Єсімов, І. М. Проць, Р. М. Скриньковський, Ю. Р. Лозинський. Львів: СПОЛОМ, 2022. 394 с.
11. Цивільне право. Загальна частина: навч. посіб. за заг. ред. С.О. Сліпченка, О.Л. Зайцева; МВС України, Харків. нац. ун-т внутр. справ. Харків: ХНУВС, 2022. 332 с.

Інформаційні ресурси:

1. Конституція України від 28.06.1996 № 254к/96-ВР (редакція станом на 01.01.2020) URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80#Text>
2. Кодекс України про адміністративні правопорушення від 06.12.1984 № 8073-Х (редакція станом 18.07.2024 № 3886-ІХ /3886-20/) URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/80731-10#Text>
3. Кримінальний кодекс України від 05.04.2001 № 2341-ІІІ із змінами та доповненнями URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/2341-16>
4. Сімейний кодекс України URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2947-14#Text>
5. Цивільний кодекс України від 16.01.2003 № 435-ІV (редакція станом на 05.06.2024 № 3778-ІХ) URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/435-15#Text>
6. Верховна Рада України. URL: <https://www.rada.gov.ua/>
7. Президент України. URL: <https://www.president.gov.ua/>
8. Кабінет Міністрів України. URL: <https://www.kmu.gov.ua/>
9. Конституційний суд України. URL: <https://ccu.gov.ua/>
10. Уповноважений Верховної Ради України з прав людини. URL: <https://ombudsman.gov.ua/>